

[Karen Thuroe Hansen.]

trækninger næsten udelukkende ses i de laveste socialgrupper.

Med andre ord, i de vanskeligt stillede familier har børnene stort behov for en systematik. Derfor må man betragte det som betænkeligt at fratage dem den systematiske offentlige børnetandpleje; det ville være langt bedre at begynde noget tidligere, end loven foreskriver nu, altså med småbørnene.

En undersøgelse i 1975 af børnetandplejens pris, ydelse og effektivitet — jeg refererer her til den samme betænkning som sidst — viste eksistensen og omfanget af de 3 nævnte problemer. Undersøgelsesresultatet har medført, at der i et amtsområde er lavet en forsøgsordning, som sigter mod at begrænse frafaldene i børnetandpleje i dispensationskommuner. Forsøgsordningen løber foreløbig til 1977. Den er det eneste igangværende forsøg på at skabe forhold, som er nødvendige, hvis de nu foreslåede ændringer i børnetandplejelovent ikke skal spolere det sundhedsmæssige sigte, som loven har, og som er baseret på betænkning nr. 427 fra 1966 om offentlig forebyggende børnetandpleje.

Om det faglige serviceniveau vides det fra forskellige undersøgelser — det er nævnt i en licentiatafhandling fra 1972 og også i betænkning nr. 756 i forbindelse med den nævnte undersøgelse i 1975 om børnetandplejens pris, ydelser og effektivitet — at det er yderst vanskeligt at opnå samme faglige niveau i dispensationskommunernes børnetandpleje som på børnetandklinikkerne, specielt hvis det skal holdes nede på samme udgiftsniveau som børnetandklinikernes. Også på dette område sigter den førnævnte forsøgsordning mod at klarlægge, om det i det hele taget er muligt at løse problemet.

Med hensyn til den forebyggende islet og denne islets enorme betydning ved vi efterhånden også en hel del. Ingen kan vel have undgået at bemærke de omfattende tandplejeorganisationsdiskussioner i pressen her i efteråret 1975. Baggrunden for diskussionerne var den, at den kommunale børnetandpleje i en stor nordsjællandsk by på grund af den forebyggende arbejdsmetode kunne klare børnetandplejen for kommunens børn med et mindre personale end det, der tidligere havde været behov for, en klar sund-

hedsmæssig og økonomisk gevinst på grund af forebyggelsen.

Det har vist sig, at i et område, hvor der arbejdes med forebyggende tandplejeprogrammer, er forekomsten af huller markant mindre end i et område uden forebyggende tandplejeprogrammer. Det vil sige, at forebyggelsen i gennemsnit giver en årlig besparelse, idet et cariesangreb, altså et hul, bliver til noget også i penge. Den forebyggende indsats kostede for det pågældende år ca. 23 kr. pr. barn, medens en fyldning af et hul kostede 50 kr. eller derover. Forebyggende tandpleje er dels individuel over for den enkelte patient, dels generel over for større grupper. Det generelle kan ikke gennemføres i privat praksis bl.a. på grund af det frie tandlægevalg og de deraf følgende konkurrenceklausuler for tandlægerne. Der skal med andre ord en omstrukturering af tandlægevæsenet til, hvis børnetandplejen skal kunne gennemføres i privat praksis på en måde, der er tilfredsstillende både med hensyn til systematik, fagligt serviceniveau og tilstrækkeligt forebyggende effekt.

Fremskridtspartiets forslag er så vidtgående, at det konservative folkeparti ikke kan acceptere det. Det indebærer, at såvel de børn, som nu omfattes af børnetandplejen, som dispensationsbørnene vil blive ringere stillet.

Endvidere foreslås det af fremskridtspartiet, at de af kommunerne drevne børnetandklinikker ophører med udløbet af skoleåret 1975-76. Når over halvdelen af landets kommuner har oprettet klinikker, som fungerer upåklageligt, er der tale om spild af offentlige investeringer, såfremt disse klinikker nedlægges. Samtidig må det tages i betragtning, at det vil være umuligt for de privatpraktiserende tandlæger at overtage den fulde børnetandpleje, ligesom det vel er således, at mange tandlæger ikke ønsker at behandle børn, idet det helt naturligt foruden den faglige dygtighed også kræver kvalifikationer med hensyn til at omgås børn.

På baggrund af mine bemærkninger til det tidligere nævnte lovforslag vil jeg gerne herfra have lov at foreslå, at man venter med ændringer af loven til den revision, der skal finde sted i samlingen 1977-78. Men det konservative folkeparti vil naturligvis deltage positivt i udvalgsbehandlingen.